

[Udenrigsministeren.]

kunne forudses. Mellem den britiske og den danske forhandlingsdelegation er der den bedst mulige kontakt, ligesom vi stadig holder de øvrige EFTA-lande underrettet om vore forhandlinger.

I Danmark fulgte vi med anspændt ængstelse og med varm sympati for Finland de begivenheder, der førte til præsident Kekkonens rejse til Novosibirsk og til de aftaler, han på sit lands vegne traf med den sovjetiske ministerpræsident.

En bekymring af anden art på Nordens vegne har gjort sig gældende som følge af de forskelle, der i sommer var i de nordiske landes stilling til markedsplanerne. Her har der siden været en udvikling i gang, der skaber håb om bedre overensstemmelse i indstillingen — og dermed om et bedre grundlag for et fortsat samarbejde i disse anliggender.

Sverige har besluttet sig til allerede i denne måned at indgive sin ansøgning til fællesskabet om den nærmest mulige økonomiske associering, som vil være opnåelig uden at bringe den svenske neutralitet i fare. Norge har endnu ikke besluttet sig, men valget synes at stå mellem at søge fuldt medlemskab som Danmark eller associering som Sverige — at stå udenfor synes ikke at være nogen norsk mulighed. Island har endnu ikke afsluttet sine overvejelser, men vil formentlig betragte sig som stående over for samme valg som Norge.

Hvis forhandlingen med fællesskabet lykkes, så at disse fire nordiske lande opnår nære økonomiske forbindelser med fællesmarkedet og dermed med hinanden, skulle et godt grundlag være skabt for et fortsat og videre udbygget økonomisk samarbejde mellem de nordiske lande.

Hvis de fire landes forhandlinger på denne måde går i orden, må det være vor fælles pligt inden for fællesmarkedet at søge sådanne foranstaltninger gennemført, at Finlands handel vestpå ikke lider skade ved den nye ordning.

På Nordisk Råds møde til marts vil der foreligge forslag om at samle de hidtidige resultater af det nordiske samarbejde i en stor nordisk konvention. Spørgsmålet har allerede været foreløbigt behandlet på mødet mellem de nordiske statsministre og Nordisk

Råds præsidium i Hangö i november. Det er givet, at Danmark kan støtte dette forslag og medvirke til konventionens udarbejdelse og gennemførelse, idet det naturligvis vil blive forstået, at Danmark må tage forbehold over for sådanne bestemmelser, der kunne skabe vanskeligheder ved forhandlingerne med fællesmarkedet. Stående over for lignende forhandlinger vil andre nordiske lande have tilsvarende hensyn at tage.

Midt i en vanskelig tid, hvor de internationale problemer direkte berører også vore lande, må vi såvel i det nordiske som i det europæiske samarbejde i fællesskab med den øvrige frie verden søge vor frihed og fremtid bedst muligt betrygget.

Verdenssituationen er anspændt og ikke uden fare — men ej heller uden håb.

Forsvarsministeren (Poul Hansen): Inden jeg nærmere redegør for det forslag, der nu foreligger om oprettelse af en NATO-enhedskommando for den sydlige del af NATOs nordregion, et forslag, som regeringen er indstillet på at tiltræde, skal jeg kort omtale udviklingen af kommandoorganisationen inden for NATOs nordregion.

Efter Atlantpagtens oprettelse i 1949 vedtoges det i Det nordatlantiske Råd i efteråret 1950 at tilvejebringe en fælles europæisk forsvarsstyrke og etablere en europæisk NATO-kommando med en øverstkommanderende i spidsen. Hans organisation skulle omfatte de europæiske Atlantpagtstater og have kommandoansvaret over alle de hær-, flåde- og luftstyrker, der måtte blive overdraget til den øverstkommanderende til forsvar af Vesteuropa.

Ved rigsdagsbeslutninger i 1951 tiltrådte rigsdagen udnævnelsen af den øverstkommanderende, og rigsdagen bemyndigede regeringen til at træffe aftale om, hvilke styrker der i krigstilfælde kan tildeles den øverstkommanderende.

Under forhandlingerne i rigsdagen i 1951 blev det understreget — jeg tillader mig i denne forbindelse at henvise til bemærkningerne til rigsdagsbeslutning af 8. juni 1951, Rigsdagstidende 1950-51, tillæg A. sp. 7546-47 — at de operative danske forsvarsstyrker, der vil være til rådighed ved mobilisering, bør tildeles den øverstkommanderende i tilfælde af krig, men så-